

Den 23. december 2010

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Inspektion af detentionen i Ittoqqortoormiit den 3. september 2009

ENDELIG

J.nr. 2009-2802-618/PK

Indholdsfortegnelse

1. Celler, forrum mv. og afprøvning af brandmelderfunktion	3
2. Forrum og møblering af forrum	11
3. Vejledning til detentionsanbragte om rettigheder og pligter	13
4. Andre forhold	13
5. Sager til gennemsyn	14
5.1. Lidt om sagerne	14
5.2. Regelgrundlag	16
5.2.1. Tilbageholdte og domfældte	16
5.2.2. Bestemmelser om detentionsanbringelse af berusere – Politimesteren i Grønlands dagsbefaling nr. 1 af 2. maj 2008 (tidligere dagsbefaling nr. 1 af 20. april 2004)	17
5.3. Udstrækning af pligten til at føre detentionsblanketter mv.	18
5.4. Udskrift af kriminalregistret	23
5.5. Lægeundersøgelse	23
5.6. Visitation	26
5.7. Udlevering af sparsomt møblement til ikke-berusere	28
5.8. Tilsyn med berusere mv.	29
5.9. Belægning	33
5.10. Orientering til forældre mv. til unge detentionsanbragte	34
5.11. Løsladelse	35
Opfølgning ..	35
Underretning	36

Den 3. september 2009 foretog jeg og en af mine medarbejdere inspektion af detentionen i Ittoqqortoormiit (Scoresbysund). Inspektionen udgjorde en af i alt tre inspektioner af detentioner i Østgrønland. Inspektionerne af detentionerne i Kulusuk og Tasiilaq blev af vejrmæssige grunde ikke gennemført som planlagt, men forsøges gennemført som fotoinspektioner.

Jeg har ikke tidligere foretaget inspektioner i Østgrønland, men alene i Vest- og Sydgrønland.

Polititjenestemand Steve Bertelsen og reservepolitibetjent Hans Henrik Christensen var til stede under inspektionen. Steve Bertelsen oplyste at der ikke er selvstændigt politi i Ittoqqortoormiit, idet det er en del af Tasiilaq politidistrikt og ledes derfra. Der er normalt en "fast" betjent i byen der opholder sig og arbejder dér i længere tid ad gangen (ca. et år), men på tidspunktet for inspektionen var han (som "assistancebetjent") politiets repræsentant i byen. Steve Bertelsen oplyste at han skulle være i funktion i Ittoqqortoormiit indtil midten af oktober måned 2009. Steve Bertelsen oplyste endvidere at han én gang tidligere – fra omkring årsskiftet og et par måneder ind i 2009 – havde været assistancebetjent i Ittoqqortoormiit. Den "faste" betjent i Ittoqqortoormiit får bistand af tre reservepolitibetjente. En af betjentene arbejder på fuld tid hos politiet.

Jeg beder politiet i Tasiilaq om nærmere oplysninger om den nuværende bemanding af politistationen i Ittoqqortoormiit.

Under inspektionen bad jeg om en kopi af anholdelsesprotokollen for året 2009 og en kopi af de seneste 15 detentionsrapporter med tilhørende lægeerklæringer mv. forud for tidspunktet for varslingen (den 4. august 2009) af inspektionen. Det var ikke muligt at få materialet udleveret under inspektionen, men jeg modtog efter aftale det kopierede materiale næste dags morgen. I forbindelse med afhentningen af materialet på politistationen fik min medarbejder tillige mulighed for at gennemse anholdelsesprotokollen for sidste halvår af året 2008.

Jeg har nedenfor under pkt. 5 gennemgået det materiale som jeg har modtaget. Hvad anholdelsesprotokollen for sidste halvår af 2008 angår, henviser jeg til pkt. 5.9 nedenfor (om belægning).

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til politiet i Tasiilaq, til Politimesteren i Grønland, Kriminalforsorgen i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Justitsministeriet med henblik på myndighedernes eventuelle bemærkninger til de faktiske forhold som beskrevet i rapporten. Jeg har ikke modtaget sådanne bemærkninger.

1. Celler, forrum mv. og afprøvning af brandmelderfunktion

Detentionen er beliggende i en selvstændig bygning der er placeret tæt på politistationen (4-5 meter fra trappen op til indgangen til politistationen). Detentionsbygningen består af en lille gang med indgang til et fyrrum, et forrum og to egentlige detentionsrum. Forrummet er placeret i forlængelse af gangen og de to egentlige detentionsrum på gangens højre side over for fyrrummet. I direkte forbindelse med forrummet er der en lille "tarm" som bruges til køkkenvask og toiletspand. Detentionsbygningens vinduer er forsynet med tremmer/gitre. Vinduerne er placeret ret højt hvilket – sammen med gitteret – i praksis gør det umuligt at få indkig i detentionen.

Forrummet er ifølge bilaget til Politimesteren i Grønlands brev af 25. april 2006 (som jeg kommer nærmere ind på under pkt. 2 nedenfor) på i alt 11,4 m², inklusive den ovenfor nævnte lille "tarm".

Hvad møbleringen af forrummet angår, henviser jeg til pkt. 2 nedenfor.

Ittoqqortoormiit er ikke kloakeret. I stedet bruges en toiletspand med toiletsæde (og låg) og en kraftig toiletpose. Toiletposerne tømmes efter det oplyste to gange om ugen og køres til forbrænding ved "dumpen" lidt uden for byen.

Som allerede nævnt var detentionens toiletspand placeret i den lille "tarm" lige over for køkkenbordet med tilhørende vask i direkte forbindelse med forrummet.

Jeg beder politiet i Tasiilaq og Politimesteren i Grønland om udtalelser om de hygiejniske forhold i detentionen i Ittoqqortoormiit. Jeg henviser ikke kun til det forhold at toiletspanden er placeret i umiddelbar nærhed af køkkenbordet med tilhørende vask, men også til de lugtgener som jeg må gå ud fra følger af placeringen af toiletspanden.

Jeg henviser i øvrigt til citatet nedenfor fra sagen om inspektionen den 23. maj 2003 af detentionen i Ilulissat (citatet er hentet fra mit brev af 3. september 2007 hvormed jeg endeligt afsluttede denne inspektionssag. Brevet er stilet til både Politimesteren i Grønland og til Direktoratet for Kriminalforsorgen; citatet slutter først øverst på s. 7):

"Ad 2.1. Anvendelsen af toilet- og baderum til madlavning/opvask

Den 30. november 2006 afgav jeg en opfølgingsrapport nr. 2 vedrørende min inspektion den 23. maj 2003 af detentionen i Ilulissat. Om de hygiejniske forhold i detentionen [som følge af at toilettet var placeret i samme rum som vasken/ opvaskebordet; min aktuelle bemærkning] anførte jeg bl.a. følgende:

'Jeg var – og er – opmærksom på at de anbragte i detentionen i det omfang det er muligt, opholder sig i dagtimerne i anstalten for domfældte som dag-folk og indtager deres måltider dér. Jeg er dog samtidig opmærksom på at dette – af efterforskningsmæssige grunde, af hensyn til risikoen for undvigelse og andre grunde – ikke altid vil være tilfældet, og at således især tilbageholdte vil risikere at skulle opholde sig i arresten/detentionen i Ilulissat i længere tid.

Jeg henviser eksempelvis til oplysningerne i inspektionssagen om den anbragte med AP.NR. 13/03 som opholdt sig i arresten/detentionen som tilbageholdt fra den 20. januar til den 1. maj 2003, dvs. i 3 måneder og 10 dage, og som ikke var "dagmand" i anstalten for domfældte (jf. pkt. 7.1. i opfølgingsrapporten).

Jeg har noteret mig det oplyste herunder at den varme mad hovedsageligt består af frysevarer – eller i hvert fald gjorde det da den tidligere stationsleder havde ansvaret for arresten/detentionen.

Jeg går på baggrund af det oplyste ud fra at kødet til hakkebøffer indkøbes formet som bøffer der er lige til at lægge på panden.

Det fremgår dog samtidig af de detaljerede oplysninger som jeg nu har modtaget, at tilbehøret også omfatter løg og (ind i mellem) kartofler. Af stationslederens formulering (jf. det udførlige citat ovenfor) kan jeg ikke udlede andet end at løg og kartofler indkøbes som ferskvarer hvilket også forekommer naturligt. Hvordan eksempelvis disse ingredienser kan fortæres uden at det kræver 'partering eller forarbejdning' forstår jeg umiddelbart ikke.

Politiet i Ilulissat, Politimesteren i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Justitsministeriets departement har hidtil alene anset problemet for at være et 'opvaskeproblem'. Det følger af det som jeg har anført i opfølgingsrapporten og ovenfor, at jeg ikke er overbevist om at problemet kan begrænses hertil.

Forholdene i arresterne/detentionerne i Grønland hører på dette punkt efter det oplyste under Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen og ikke under departementet.

Den endelig vurdering af om forholdene i arresten/detentionen i Ilulissat er sundhedsmæssigt betænkelige, forudsætter en fagkundskab som jeg ikke har. Tilsvarende gælder politiet i Ilulissat, politimesteren og direktoratet.

På baggrund af det som jeg har anført ovenfor, henstiller jeg til Direktoratet for Kriminalforsorgen at rette henvendelse til de kompetente grønlandske fødevarermyndigheder med henblik på at disse myndigheder får mulighed for at undersøge de sundhedsmæssige forhold i arresten/detentionen i Ilulissat der er knyttet til vaskens/"opvaskebordets" placering i toilet- og baderummet og til funktionen heraf (opvask og – muligvis – partering og forarbejdning af mad).

Jeg beder direktoratet underrette mig om resultatet af min henstilling.'

Dyrlæge [...], Direktoratet for Erhverv, har besigtiget detentionen og har den 8. maj 2007 afgivet en udtalelse om de hygiejniske forhold (med kopi til embedsdyrlægen i Nuuk).

I udtalelsen er bl.a. anført følgende:

'Ved tilsyn i detentionen blev konstateret at der er sparsom mulighed for tilvirkning af madvarer. Det blev oplyst at der for nuværende kun var mulighed for at smøre mad og lave kaffe. Der blev således kun håndteret halvfabrikata og færdigvarer.

Det blev konstateret at der er direkte adgang fra toilet til tilberedningsområdet. Samtidig at vask der anvendes til opvask og håndvask i forbindelse med tilberedning er ved toilet uden rumadskillelse.

Det er embedets vurdering at forholdene er uhygiejniske i henhold til § 11 og § 12 stk. 2 i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 27. juli 1998 om levnedsmiddelvirksomheder [fremhævet af dyrlægen; min bemærkning].'

Uanset den måde som konklusionen er udfærdiget på, forstår jeg udtalelsen på den måde at konklusionen ovenfor angår det tilfælde at der – igen – skulle ske tilvirkning af mad i toilet- og baderummet og blive vasket op. Jeg forstår at Grønlands Politis og direktoratets udtalelser til mig som er omtalt lige nedenfor, er skrevet med samme udgangspunkt.

Grønlands Politi har den 25. juni 2007 udtalt følgende over for Direktoratet for Kriminalforsorgen:

'... jeg [har] i forbindelse med modtagelsen af udtalelsen fra dyrlægen anmodet stationslederen i Ilulissat om fortsat at sikre, at der ikke foretages nogen form for opbevaring eller tilvirkning af madvarer i detentionen, ligesom jeg har anmodet stationslederen om at sikre, at der ikke vaskes op i detentionen.

I relation til anvendelsen af bestik [...], skal jeg henvise til min skrivelse af 26. april 2007, hvori jeg har indstillet, at der af Kriminalforsorgen stilles engangsservice til rådighed, til brug for de tilfælde, hvor tilbageholdte og afsøgnere undtagelsesvist opholder sig i politiets detentioner.'

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i brev af 3. august 2007 i det hele henholdt sig til politimesterens udtalelse og har oplyst at direktoratet i overensstemmelse hermed vil sikre at der stilles engangsservice til rådighed i detentionen.

Jeg har i august 2007 i anden anledning været i Ilulissat og har i den forbindelse besøgt detentionen. Jeg konstaterede at der i køkkenskabet i forrummet – hvor der på tidspunktet for inspektionen i 2003 var gryder og pander – nu opbevares engangsservice og –bestik i overensstemmelse med ovenstående udtalelser fra Grønlands Politi og direktoratet.

Under min besigtigelse drøftede jeg problemstillingen med den nuværende stationsleder i Ilulissat. Stationslederen oplyste at der efter hans opfattelse ikke (længere) var behov for at have vasken/opvaskebord i detentionen, og at han i og for sig helst så det fjernet.

Jeg henstiller til Grønlands Politi at overveje at følge stationslederens forslag/ønske.

Hvis vasken/opvaskebordet bliver stående, går jeg ud fra at politiet i Ilulissat og Grønlands Politi til stadighed er opmærksomme på at der ikke sker tilvirkning af madvarer i toilet- og baderummet eller bliver vasket op dér, jf. den ovennævnte fagkyndige udtalelse af 8. maj 2007.”

Jeg har noteret mig at den nugældende dagsbefaling indeholder følgende bestemmelse i pkt. 1.1:

”Der må ikke foretages tilberedning af madvarer eller opvask i detentioner, med mindre der i detentionen forefindes en håndvask med varmt og koldt vand, i umiddelbar nærhed af det område hvor der vaskes op eller foretages tilberedning af madvarer. Håndvaske i toiletområdet kan i den forbindelse ikke anvendes, medmindre at håndvasken er placeret i et separat forrum til toiletområdet.

Der må endvidere ikke foretages tilberedning eller opbevaring af levnedsmidler i lokaler, hvor der er direkte dørforbindelse til toiletter.”

Det blev under inspektionen af detentionen i Ittoqqortoormiit oplyst at detentionen i tilfælde af at der er anbragt tilbageholdte eller domfældte i detentionen, får varm mad fra sygehuset til frokost (ifølge fast aftale). Hvis dette undtagelsesvist ikke lader sig gøre, bliver der lavet mad til de indsatte i lejligheden (den ”faste” betjents bolig) i politistationen lige ved siden af detentionen.

Om muligheden for at tilkalde læge blev det oplyst at lægerne på sygehuset i Ittoqqortoormiit kommer fra Danmark, og at de som udgangspunkt kun er i byen i kortere perioder ad gangen, men normalt afløser hinanden. Derudover er der ansat 1-2 sygeplejersker på sygehuset. Heller ikke sygeplejerskerne er fast personale, men de er dog normalt i Ittoqqortoormiit i længere tid.

Selve detentionsrummene blev under inspektionen målt til at være 6,3 m², henholdsvis ca. 6,5 m².

Detentionsrummene, der indvendigt er bygget op af vægplader med stålbelægning, har faste bænke af kraftige krydsfinerplader med fast forstykke og almindelige vinylbeklædte madrasser med tilhørende tæpper. Under bænkene er der varmeapparater med termostatventiler. Der er adgang til termostatventilerne gennem et hul i pladen under madrassen.

Politistationens oliefyr er som allerede nævnt placeret i detentionsbygningen.

Gulvet i detentionsrummene, der er belagt med linoleum, er uden afløb hvilket gør det vanskeligt at spule detentionsrummene.

I de to detentionsrum er der i væggen ud til gangen, henholdsvis til forrummet, en ventilationskanal der inde i rummene er afsluttet med en metalplade med huller i.

Detentionsrummenes vægplader er samlet med trælistes der var forsvarligt fastgjort til væggen. Det var derimod ikke alle lister som sluttede tæt til loftet. Dette gælder i begge detentionsrum. Jeg anslog under inspektionen en af disse sprækker til at være ca. 3 mm.

Som jeg også gjorde opmærksom på under inspektionen, udgør trælisterne på denne måde efter min umiddelbare opfattelse en vis sikkerhedsrisiko. Tilsvarende gælder metalpladerne foran ventilationskanalerne i væggen. Jeg henviser til at hullernes størrelse under inspektionen blev tegnet af, og at de på denne måde senere er blevet anslået til at være mindst 9 mm.

Jeg kan til orientering for politiet i Tasiilaq oplyse at der har været en tidligere (generel) sag fra 1997 om ventilationsriste i detentionerne i Grønland ligesom spørgsmålet har været taget op konkret under mine inspektioner af detentionerne i Kangerlussuaq (i maj måned 2003) og – senere hen – i Nykøbing Falster, Varde og Løgstør.

Jeg kan endvidere oplyse at jeg i opfølgingsrapport af 5. marts 2009 i anledning af inspektionen den 12. december 2006 af detentionen i Løgstør anførte følgende herom:

"I loftet er der udluftningsriste med huller der var ca. 5 mm store. Under henvisning til overvejelser som Rigspolitietschefen og Justitsministeriet havde gjort sig, og som havde ført til at lamelafstanden i ventilationsriste i dag kun må være 4 mm, gik jeg ud fra at Nordjyllands Politi ville overveje at udskifte ventilationsristene

med riste med mindre huller. Jeg bad om underretning om resultatet af disse overvejelser.

Nordjyllands Politi har oplyst at lamelafstanden er blevet opmålt i begge detentioner, og at der den 3. august 2007 er foretaget udskiftning af de ventilationsriste der havde en lamelafstand på over 4 mm således at samtlige riste er i overensstemmelse med afstandskravet.

Justitsministeriet har udtalt at ministeriet på denne baggrund ikke foretager sig yderligere.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig af samme grund heller ikke yderligere vedrørende dette forhold."

Jeg ville også have nævnt problemet med hulstørrelserne for stationslederen i Tasiilaq i forbindelse med mine planlagte efterfølgende inspektioner dér og i Kulusuk, men disse inspektioner blev imidlertid som allerede nævnt af udefra kommende årsager ikke gennemført som planlagt, men søges nu som også nævnt gennemført på anden måde.

Jeg henstiller til Politimesteren i Grønland at foranledige at der foretages en sikkerhedsmæssig gennemgang af detentionsrummene i detentionen i Ittoqqortoormiit – og herunder af de ovenfor nævnte forhold.

Jeg beder politimesteren om at underrette mig om hvad der sker i anledning af min henstilling.

I væggen over døren er der indføjet standard detentionslamper og i overgangen mellem loft og vægge kameraer, højttalere og røgdetektorer.

I væggen er der indføjet et samtaleanlæg.

I dørene ind til begge detentionsrum er der dørspioner med aflåselige klapper.

Der var ingen nævneværdige ridser i glasset.

Samtaleanlæg og kameraer mv. blev afprøvet under inspektionen og fungerede efter hensigten.

Detentionens brandmeldercentral er placeret i detentionens fyrrum. Steve Bertelsen oplyste at han i august 2009 havde været med til at afprøve brandmeldercentralen, der også uden problemer af nogen art blev afprøvet under inspektionen (af reservepolitibetjenten).

Efter pkt. 1.5.3 i politimesterens dagsbefaling af 2. maj 2008 (der er revideret den 30. januar 2009) skal den automatiske brandmelderfunktion afprøves mindst en gang om måneden, og resultatet heraf skal indføres i en blanket (dagsbefalingens bilag 3) der ophænges i forbindelse med brandmeldercentralen.

Der var på inspektionstidspunktet ingen liste ophængt i detentionen hvor resultatet af og tidspunktet for afprøvningen af brandmeldercentralen kunne føres – hverken ved siden af brandmeldercentralen eller andre steder. Det var umiddelbart heller ikke muligt for assistancebetjenten og reservepolitibetjenten at finde listen på politistationen.

Det er beklageligt at der tilsyneladende ikke er forholdt i overensstemmelse med dagsbefalingen på dette punkt.

Jeg lægger dog til grund at brandmeldercentralen er blevet afprøvet i august måned 2009. Som allerede anført blev brandmeldercentralen også afprøvet under selve inspektionen.

Jeg går ud fra at politiet i Tasiilaq vil sørge for at den nævnte liste bliver hængt op, og vil indskærpe over for det til enhver tid tjenstgørende personale i Ittoqqortoormiit at brandmeldecentralen afprøves mindst én gang om måneden, og at resultatet heraf – og tidspunktet herfor – føres på listen.

Jeg foretager mig ikke mere på dette punkt.

Steve Bertelsen var på forespørgsel ikke klar over om politiet i Ittoqqortoormiit har søgt "indgået aftaler med naboer om alarmering af brandvæsenet ved udløsning af den automatiske brandmelder (lyd- og lysalarm)", jf. ligeledes dagsbefalingens pkt. 1.5.3. Tilsvarende gælder kravet samme sted om udlevering af nøgle til detentionsrummene til "den lokale brandinspektør", eventuelt i forseglet kuvert.

Jeg beder politiet i Tasiilaq om nærmere oplysninger herom.

Efter pkt. 1.1 i dagsbefalingen skal arrester og detentioner, herunder fælleslokaler, holdes i en tilfredsstillende rengøringsmæssig stand.

Selve detentionsrummene fremtrådte i tilfredsstillende rengøringsmæssig stand.

Forrummet derimod trængte til en oprydning og efterfølgende rengøring (der var på inspektionstidspunktet, hvor forrummet ikke var blevet brugt i en længere periode, bl.a. cigaretskodder i et askebæger).

Jeg går ud fra at politiet i Tasiilaq – hvis det ikke allerede er sket – vil sørge for at det sker, og jeg foretager mig ikke mere på dette punkt.

2. Forrum og møblering af forrum

Folketingets Ombudsmand oprettede i forbindelse med min inspektionsrejse i 2003 i Vestgrønland en særskilt, generel sag om (bl.a.) møbleringen af forrummene i de grønlandske detentioner og et sparsomt møblement i de enkelte detentionslokaler (j.nr. 2003-2257-618).

Om møblering af forrum i de grønlandske detentioner fremgår følgende af mit brev af 27. marts 2006 til Justitsministeriets departement og Direktoratet for Kriminalforsorgen:

”Det fremgår af udtalelsen af 1. november 2005 fra departementet og direktoratet at politimesteren ville udarbejde en opgørelse over størrelsen af de enkelte detentioners forrum og den eksisterende møblering og – inden udgangen af 2005 – et udkast til møbleringsplan for hver enkelt politidistrikts forrum.

Det fremgår endvidere af politimesterens udtalelse af 22. november 2005 stilet til Justitsministeriet at politimesteren har besluttet at politiet i de arrester/detentioner der ikke har et møblerbart forrum, skal anvende en af cellerne som forrum/opholdsrum hvorefter denne celle møbleres i overensstemmelse med den ændrede anvendelse. Det fremgår endvidere at døren ind til den pågældende celle i den forbindelse vil blive fjernet.

Af Justitsministeriets udtalelse af 6. december 2005 fremgår det at politimesteren i udtalelsen af 22. november 2005 – efter drøftelserne på et stationsledermøde i Ilulissat fra den 25. oktober til den 2. november 2005 – har indstillet at forrummene som udgangspunkt møbleres med ét bord, fire stole, bogreol, bestik, et skab til

tøj, køkkenredskaber samt køleskab, kaffemaskine, vandkoger, kogeplade, tv, radio og dvd/videoafspiller. Det fremgår endvidere at Direktoratet for Kriminalforsorgen ville drøfte politimesterens løsningsmodel med politimesteren, og at direktoratet og/eller departementet derefter ville orientere mig.

Jeg tager det som direktoratet og departementet har oplyst til efterretning og afventer den nævnte (yderligere) orientering.”

Politimesteren har efterfølgende udarbejdet en møbleringsplan for forrummene i de enkelte detentioner og – i lyset heraf – en liste over mangler/nyanskaffelser af inventar ligeledes til de enkelte detentioner.

Det fremgår (indirekte) af bilag 1 til politimesterens brev af 25. april 2006 til Direktoratet for Kriminalforsorgen at politiet i Tasiilaq har fremsat følgende ønsker om anskaffelse af møblement til forrummet i detentionen i Ittoqqortoormiit:

- En radio/cd-afspiller
- En dvd-afspiller
- Et ophæng til tv + dvd og
- To dyner og puder med tilhørende betræk

I forrummet lå der på inspektionstidspunktet en dyne indpakket i plastic.

De øvrige genstande som der i 2006 i forhold til detentionen i Ittoqqortoormiit blev fremsat ønske om, så jeg ikke noget til i detentionen.

Jeg bemærker hertil at der på tidspunktet for inspektionen stod et almindeligt ældre fjernsyn (uden dvd), en radio med kassettebåndoptager (kun radioen fungerede), en miniovn, en kaffemaskine og en elkoger på bordpladen for enden af forrummet. På gulvet stod endvidere et ældre, større køleskab med en selvstændig fryseboks for enden.

Jeg beder politiet i Tasiilaq om en udtalelse om møblementet i forrummet i detentionen i Ittoqqortoormiit; også set i lyset af de i sin tid fremsatte ønsker.

3. Vejledning til detentionsanbragte om rettigheder og pligter

Det fremgår af ovennævnte dagsbefaling at Direktoratet for Kriminalforsorgens vejledning for anholdte og tilbageholdte (januar 2002) altid skal udleveres til anholdte i forbindelse med indsættelse i detentionen (jf. dagsbefalingens pkt. 3.9, 4.9 og 5.9).

Jeg anmoder om oplysning om hvorvidt vejledningen rutinemæssigt udleveres til de detentionsanbragte.

4. Andre forhold

Dagsbefalingens pkt. 4.9 indeholder følgende nærmere bestemmelser om tilbageholdtes ret til sparsomt møblement:

”Når tilbageholdte undtagelsesvis opholder sig i politiets detentioner mere end ganske kortvarig skal detentionslokalet, i det omfang det findes sikkerhedsmæssigt forsvarligt, være udstyret med en sammenklappelig seng, bord og stol.

Der skal udarbejdes notits om udlevering af møblement, samt i tilfælde, hvor den tilbageholdte af sikkerhedsmæssige årsager har været frataget møblementet eller den tilbageholdte har frabedt sig møblementet.

Notitsen skal i disse tilfælde indeholde oplysninger om baggrunden for, at den pågældende ikke har fået udleveret møblementet, samt om hvilket tidsrum, den pågældende har været frataget møblementet. Notitsen sammenhæftes med detentionsblanketten.”

Afsnit 5.9 indeholder tilsvarende bestemmelser for afsonere der opholder sig i politiets detentioner.

Efter dagsbefalingens pkt. 4.9 bør tilbageholdte så vidt muligt have lejlighed til at komme i fri luft en halv time hver dag.

Bestemmelsen var ikke gentaget i dagsbefalingens kapitel 5, der vedrører personer der er dømt til anbringelse i anstalt i Grønland – og er heller ikke taget med i den nu-gældende dagsbefaling af 2. maj 2008 (i hvert fald ikke direkte).

Jeg kan til orientering for politiet i Tasiilaq oplyse at jeg i min endelige rapport af 3. september 2007 om inspektionen af detentionen i Nuuk gik ud fra at der var tale om

en forglemmelse, og at jeg derfor blot gjorde Politimesteren i Grønland opmærksom herpå.

Politimesteren i Grønland har i forbindelse med opfølgningen på inspektionen af detentionen i Nuuk (i brev af 19. juli 2008 til Justitsministeriet, jf. ministeriets brev af 1. oktober 2009 til mig) oplyst at det følger af dagsbefalingens pkt. 5.9 at der så vidt muligt skal administreres i overensstemmelse med bekendtgørelse af 20. april 2006 om anstaltsophold i Grønland, hvorefter domfældte der ikke har arbejde udendørs, normalt skal have adgang til dagligt at tilbringe mindst 1 time i fri luft.

Jeg har endnu ikke fulgt op på ovenstående i sagen om inspektionen af detentionen i Nuuk.

Jeg beder politiet i Tasiilaq om at oplyse om – og i givet fald hvordan og hvor længe – de personer der er anbragt i detentionen i Itoqqortoormiit og som ikke er berusere, har mulighed for ophold i fri luft.

5. Sager til gennemsyn

Under inspektionen bad jeg som allerede nævnt om kopi af anholdelsesprotokollen for året 2009 og kopi af de seneste 15 detentionsrapporter med tilhørende lægeerklæring mv. forud for tidspunktet for varslingen (den 4. august 2009) af inspektionen.

5.1. Lidt om sagerne

Det fremgår af anholdelsesprotokollen for året 2009 at politiet fra den 1. januar 2009 til den 29. august 2009 har anholdt 30 personer (heraf 8 personer alene i april måned 2009). Af de 30 personer er 12 ifølge anholdelsesprotokollen blevet anholdt fordi de var berusede. Heraf kan det ikke udledes at en del af de resterende 18 personer ikke også kan have været beruset, men politiet har i disse øvrige tilfælde fundet at en anden anholdelsesgrund har været mere relevant (f.eks. "spritbilist"; en anholdelse den 29. august 2009).

Det materiale som jeg modtog dagen efter inspektionen, bestod, udover af anholdelsesprotokollen for 2009, af (bl.a.) 13 detentionsblanketter (vedr. berusere, anholdte, tilbageholdte og anstaltsdømte der indsættes i detentionen) – herunder oplysninger om politiets tilsyn med de detentionsanbragte (med enkelte undtagelser). Jeg modtog også anholdelsesrapporten i langt de fleste af de 13 sager.

De 13 detentionsblanketter som jeg har modtaget, dækker perioden 4. april 2009 til 1. august 2009.

En af de sager som jeg herudover har modtaget, indeholder ingen detentionsrapport, men udelukkende en anholdelsesrapport. Den pågældende blev anholdt den 2. april 2009 kl. 13.30 og løsladt igen kl. 14.45 "Uden grundlovsforhør". Ifølge anholdelsesprotokollen blev der på denne dato og omkring det tidspunkt hvor anholdelsen fandt sted, også anholdt 3 andre personer på grund af indbrud. Ingen af disse 4 personer – heraf én dreng på 13 år der blev afhørt under tilstedeværelse af de sociale myndigheder – opholdt sig i detentionen i mere end 2 timer og 20 minutter.

Disse anbringelser i detentionen – og herunder anbringelsen af den ovenfor nævnte der blev løsladt igen kl. 14.45 (Ap.nr. 421/09) – må sidestilles med en venterumsanbringelse i Danmark. Den pågældende anbringelse er ikke omfattet af min anmodning om at modtage materiale og indgår derfor ikke i min gennemgang nedenfor.

Blandt det modtagne materiale er også 8 blanketter med dokumentation for tilsynet med en enkelt indsat (der blev anbragt i detentionen som tilbageholdt og senere som afsoner). Den pågældende opholdt sig efter tilsynsblanketterne i detentionen i perioden 5. marts til 25. april 2009. På den sidstnævnte dato blev den pågældende afgivet til en anstalt for domfældte på Vestkysten.

Heller ikke disse tilsynsblanketter er omfattet af min anmodning om at modtage materiale.

På baggrund af det som jeg har anført ovenfor, indgår der kun 13 sager om anbringelse i detentionen i den retlige undersøgelse som er en del af inspektionen.

Af disse 13 detentionsblanketter vedrører de 10 angiveligt personer som er blevet anholdt som berusere (uden for kriminalretspløjen), jf. dagsbefalingens kapitel 2.

Jeg har nedenfor gennemgået disse 10 sager med baggrund i de regler der gælder for berusere (Ap.nr. 420, 423, 503, 586, 718, 788, 855, 891, 899 og 990 (alle 2009)).

Af de resterende 3 detentionsanbragte er 1 tilbageholdt og 2 anholdte (Ap.nr. 450/09, 770/09 og 942/09).

Det fremgår af anholdelsesprotokollen at disse 3 personer blev anholdt i forbindelse med politiets efterforskning af forskellige kriminallovsovertrædelser (henholdsvis voldtægtsforsøg, vold og blufærdighedskrænkelser).

De 2 sidstnævnte blev løsladt samme dag uden at der blev afholdt grundlovsforhør – det skete efter 3, henholdsvis godt 4½ times ophold i detentionen.

Den førstnævnte af de 3 (Ap.nr. 450/09) blev anholdt den 14. april 2009 for voldtægtsforsøg og samme dag fremstillet i grundlovsforhør og tilbageholdt. Sagen blev domsforhandlet 14 dage efter hvor den tilbageholdte blev idømt 3 måneders anbringelse i en anstalt for domfældte. Han blev den 6. juni 2009 overført til Anstalten for domfældte i Nuuk.

5.2. Regelgrundlag

5.2.1. Tilbageholdte og domfældte

Det retlige grundlag for anbringelsen af domfældte i en grønlandsk detention er § 1, stk. 3, i Politimesteren i Grønlands bekendtgørelse om anstaltsophold i Grønland, hvorefter politimesteren i særlige tilfælde kan bestemme at en domfældt anbringes i politiets detentioner. Det forudsættes at der er tale om ”korterevarende ophold”.

Folketingets Ombudsmand har efter inspektioner i maj måned 2003 af detentionerne i Kangerlussuaq, Aasiaat, Qasigiannguut, Ilulissat og Qeqertarsuaq og anstalterne for domfældte i Aasiaat og Ilulissat henstillet til Politimesteren i Grønland at udfærdige en ny bekendtgørelse der tager højde for ændringerne i anstaltssektoren siden udstedelsen i 1999 af den gældende bekendtgørelse.

Politimesteren har herefter udfærdiget en sådan ny bekendtgørelse (af 20. april 2006).

Jeg har i forbindelse med tidligere inspektionssager karakteriseret det retlige grundlag for anbringelse af tilbageholdte i detentionerne i Grønland som værende upræcist (politimesteren, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Justitsministeriet har især henvist til ”mangeårig praksis”), men jeg har under henvisning til oplysninger om at der søges tilvejebragt mere præcise regler for tilbageholdtes ophold i detentionerne i Grønland samtidig meddelt at jeg ikke foretager mig mere i den anledning.

Jeg har i ovennævnte rapport af 3. september 2007 bemærket at tidspunktet for tilvejebringelse af disse mere præcise regler med påbegyndelse af arbejdet efter betænk-

ning nr. 1442/2004 fra Den Grønlandske Retsvæsenkommission synes at være kommet et skridt nærmere.

5.2.2. Bestemmelser om detentionsanbringelse af berusere – Politimesteren i Grønlands dagsbefaling nr. 1 af 2. maj 2008 (tidligere dagsbefaling nr. 1 af 20. april 2004)

Det retlige grundlag for anbringelse af spirituspåvirkede personer i detentionen er Politimesteren i Grønlands dagsbefaling. Den nugældende dagsbefaling nr. 1 er fra 2. maj 2008 og er revideret den 30. januar 2009.

Efter dagsbefalingens pkt. 2 skal politiet tage sig af en person der er ”ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol og/eller andre berusende eller bedøvende midler, og som træffes under forhold der indebærer en fare for den pågældende selv eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed.”

De berusede skal i det omfang det er forsvarligt, overgives til andre – herunder pårørende i hjemmet, hospital eller forsorgshjem – der kan tage sig af dem så længe rusen varer. En beruset må, ligeledes efter pkt. 2, kun indsættes i detentionen hvis det er strengt nødvendigt fordi der ikke er andre der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende.

Det retlige udgangspunkt er således ikke indsættelse i detentionen.

Jeg beder politiet i Tasiilaq om at oplyse i hvilken udstrækning den nævnte fremgangsmåde praktiseres i Ittoqqortoormiit som alternativ til anbringelse af de pågældende i detentionen.

Den pågældende skal før indsættelse i detentionen ”så vidt muligt fremstilles for en læge” (eller efter omstændighederne for en sygeplejerske eller en anden repræsentant for sundhedsvæsenet). Lægen mv. skal undersøge om der er forhold hos den berusede som taler imod anbringelse i detentionen, og om den pågældendes tilstand eventuelt kræver behandling på sygehus eller lignende. Hvis der er oplysninger om at den pågældende er selvmordstruet – eller hvis dette efter oplysningerne om de personlige forhold ikke kan udelukkes – skal en sådan fremstilling altid ske før anbringelse i detentionen finder sted. Det samme gælder hvis der er mistanke om at den pågældende er syg eller er kommet til skade.

Efter pkt. 2.2 må en beruset person ikke anbringes i detentionen mod lægens, henholdsvis sundhedspersonalets anvisning.

Hvis det ikke er muligt at fremstille den pågældende for læge mv. forud for indsættelsen i detentionen, skal der udarbejdes en notits om grunden hertil. Notitsen skal sammenhæftes med detentionsblanketten.

Dagsbefalingen indeholder endvidere detaljerede regler om visitation inden indsættelse i detentionen, om den berusedes (manglende) adgang til andre lokaliteter end selve detentionslokalet, om lukning (fuldstændigt) og aflåsning af døre til egentlige detentionslokaler og om tilsyn med de detentionsanbragte berusere (jf. dagsbefalingens pkt. 2.6).

Efter pkt. 2.7 skal detentionsanbragte berusere udtages af detentionen så snart begrundelsen for frihedsberøvelsen og indsættelsen i detentionen ikke længere er til stede.

Dagsbefalingen indeholder en særlig regel om detentionsanbringelse af berusede børn. Et barn under 15 år må således kun anbringes i detentionen hvis anden anbringelse er sikkerhedsmæssigt uforvarselig som følge af barnets adfærd (dagsbefalingens pkt. 2). Der er endvidere i pkt. 2.9 en særlig regel om – pligtmæssig – underretning af forældrene og de sociale myndigheder. Denne regel angår børn under 18 år.

Hvis børn under 15 år undtagelsesvist anbringes i detentionen, skal der føres et skærpet tilsyn med de pågældende (pkt. 2.6).

Endelig indeholder dagsbefalingen detaljerede regler om dokumentation for en lang række forhold i form af udfyldelse af den detentionsblanket som er vedlagt dagsbefalingen som bilag 2.

Se nærmere herom straks nedenfor.

5.3. Udstrækning af pligten til at føre detentionsblanketter mv.

a. Til orientering for politiet i Tasilaq kan jeg oplyse at jeg i rapporten af 3. september 2007 om detentionen i Nuuk bl.a. har anført/bedt om følgende (citatet slutter midt på s. 21):

”Det fremgår af dagsbefalingen at den blanket (bilag 2) som er knyttet til den nye dagsbefaling, skal udfyldes – og på samme måde – uanset om den der anbringes i detentionen, er domfældt, tilbageholdt eller beruser. Dette med henblik på – bl.a. – at kunne dokumentere

- om en person har været indsat i detentionen og i bekræftende fald i hvilket tidsrum,
- grundlaget for indsættelsen,
- om den pågældende er skønnet at have været spirituspåvirket (og da i hvilken grad), selvmordstruet eller syg,
- om den pågældende har været fremstillet for en læge mv.,
- om han eller hun har været visiteret og har fået frataget genstande og penge mv. og
- om der har været ført tilsyn med den pågældende (og da i hvilket omfang og på hvilken måde).

Jeg henviser til dagsbefalingens pkt. 2.8 (og til pkt. 3.8, 4.8 og 5.8 der indeholder en henvisning til reglerne i pkt. 2.8).

Som det også fremgår af den supplerende overskrift på detentionsblanketten ('vedr. berusere, anholdte, tilbageholdte og anstaltsdømte, der indsættes i detentionen'), synes pligten til at udfylde en detentionsblanket tilsyneladende først at indtræde i forbindelse med selve indsættelsen i detentionen.

Herved adskiller dagsbefalingen sig fra reglerne for tilbageholdelse af berusede personer i Danmark. Det fremgår således af Rigspolitichefens kundgørelse om detentionsanbringelse af berusede personer at også de foranstaltninger i forhold til berusede personer der består i tilbageholdelse med henblik på overgivelse til andre der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, indbringelse til hospital eller til forsorgshjem eller lignende, 'skal fremgå af detentionsrapporten'. Der skal i Danmark tillige ske opdatering i POLSAS.

Jeg beder Grønlands Politi om at oplyse om jeg har forstået dagsbefalingen rigtigt på dette punkt.

I to tilfælde har jeg, som nævnt under punkt 6.1 vedrørende 'berusere', kun modtaget 'Udskrift af punkt fra døgnrapporten'.

Begge tilfælde drejer sig om kvindelige anholdte der blev taget med af politiet med henblik på (læge)undersøgelse.

Jeg forstår umiddelbart sagerne således at lægeundersøgelsen i begge tilfælde var tænkt som et forberedende led til anbringelse af de pågældende i detentionsen.

I det ene tilfælde var den berusede i forbindelse med lægeundersøgelsen blevet rolig og 'kunne tales til fornuft'. Hun blev herefter kørt til sin folkeregisteradresse og løsladt 'på gaden' efter godt 1½ time i politiets varetægt (Ap.nr. 344/06).

Jeg går ud fra at begrundelsen for frihedsberøvelsen på dette tidspunkt ikke længere var til stede.

I det andet tilfælde (Ap.nr. 342/06) er der i døgnrapporten anført følgende:

'... ringer i svært beruset tilstand og vrøvler om selvmord og hendes lille søn.

Patrolje 05 med KMM og CSV til stedet, der kører hende til lægeklinikken og fremstiller hende for læge ... der vurderer hende som ikke selvmordstruet – men fuld – og egnet til detentionsanbringelse – 05 retur for evt. afhentning af beruseren, der så køres tilbage til bopælen idet hun har møget patruljebilen til med afføring og urin.

Patruljebilen sprittes af med husholdningssprit.'

Jeg har noteret mig at lægen ikke anså den pågældende for at være selvmordstruet.

Hvis det der er anført i døgnrapporten, tages helt bogstaveligt, blev den pågældende kvinde (og mor) ikke indsat i detentionen fordi hun var (for) fuld.

Jeg går dog ikke ud fra at døgnrapporten skal forstås på den måde, og jeg beder politiet i Nuuk om nærmere oplysninger om denne anholdelse/den anholdte.

I fortsættelse af mit spørgsmål ovenfor om pligten generelt til at udfærdige detentionsblanket, beder jeg Grønlands Politi om en udtalelse om hvorvidt det ville være formålstjenligt om der var pligt til at udfærdige en detentionsblanket også i en sag som denne – selv om den pågældende ikke ender med at blive anbragt i detentionen. Jeg sigter til at det behov for dokumentation som der med reglerne i dagsbefalingens pkt. 2.8 mv. er taget højde for, også synes at kunne være til stede i (nogle af de) sager som ikke ender med en detentionsanbringelse.

...

At der i mange af disse tilfælde (hvor detentionsblanketten ikke er udfyldt for så vidt angår spørgsmålet om fremstilling for en læge) har været gennemført en lægeundersøgelse, fremgår af den vedhæftede lægeerklæring (detentionsblankettens bilag 1).

Det ville efter min opfattelse være naturligt om politiet med en streg eller et minus skulle angive hvis en rubrik i detentionsblanketten der er omfattet af dagsbefalingens dokumentationskrav, i det konkrete tilfælde ikke kan udfyldes.

Jeg beder om Grønlands Politis bemærkninger hertil.”

Jeg har modtaget de oplysninger mv. som jeg i sagen om inspektionen af detentionen i Nuuk har bedt om, men sagen er endnu ikke afsluttet her ved ombudsmandsembedet.

b. Efter dagsbefalingens pkt. 2.8 mv. skal detentionsblanketten ”nøje udfyldes” med henblik på at tilvejebringe dokumentation for en lang række forhold, jf. det som jeg har anført i forbindelse med inspektionen af detentionen i Nuuk.

Siden rapporten om inspektionen af detentionen i Nuuk blev udarbejdet, er der, som allerede nævnt, udstedt en ny dagsbefaling (af 2. maj 2008, revideret den 30. januar 2009), og listen over forhold der skal kunne dokumenteres gennem detentionsblanketten, er blevet længere. Tilsvarende gælder mængden af rubrikker der skal udfyldes. Det skal således nu – tillige – angives i detentionsblanketten om der er givet underretning til forældre/de sociale myndigheder om indsættelse i detentionen af børn under 18 år, ligesom det skal angives hvornår den detentionsanbragte er blevet løsladt. Det er endvidere i pkt. 2.8 bestemt at rubrikker som ikke er relevante for den enkelte indsættelse, skal overstreges.

Tilførslerne til detentionsblanketten skal så vidt muligt foretages løbende og i umiddelbar forbindelse med iværksættelse/udførelse af de foranstaltninger som tilførslen vedrører.

Efter pkt. 2.8 kan tilførsel til døgnrapport ikke erstatte tilførsel til detentionsblanketten.

Hvis der bortses fra kravet om overstregning af rubrikker der ikke er relevante for den enkelte indsættelse (og fra rubrikken til angivelse af lægens bemærkninger), har politiet i Ittoqqortoormiit i 4 af de 13 tilfælde af detentionsanbringelse som er omfattet af min undersøgelse, dokumenteret samtlige de øvrige forhold som er opregnet i pkt. 2.8, i form af udfyldelse af de rubrikker i detentionsblanketten som svarer hertil (Ap.nr. 450, 503, 586, og 718/09).

Hvad de 9 øvrige sager angår, mangler der i 3 tilfælde et sluttidspunkt for det skærpede tilsyn, jf. kravet om at dokumentere et eventuelt skærpet tilsyns "indhold og omfang" i dagsbefalingens pkt. 2.8. (Ap.nr. 420, 423 og 788/09). I andre tilfælde er løsladelsestidspunktet ikke angivet i detentionsblanketten, men fremgår af tilsynsrubrikken (bemærkningsfeltet).

Tre detentionsblanketter skiller sig (negativt) ud i denne henseende (Ap.nr. 855, 891 og 899/09).

Disse tre tilfælde vender jeg tilbage til i det følgende.

Det er min opfattelse at arbejdet med at føre detentionsblanketterne i de øvrige 10 sager hverken er bedre eller dårligere udført af politiet i Ittoqqortoormiit end hvad jeg gennemsnitligt har set under mine inspektionsrejser i Vest- og Sydgrønland (i henholdsvis 2003 og 2006).

Det bemærkes dog samtidig at politiet i Ittoqqortoormiit i ingen af de 13 sager har brugt den seneste version af detentionsblanketten (bilag 2 til den til enhver til gældende dagsbefaling), men derimod en kopi af den blanket som hører til dagsbefalingen fra 2004.

Jeg går ud fra at politiet i Tasilaq vil sørge for at et eventuelt restlager af "gamle" detentionsblanketter bliver erstattet af bilag 2 til den nyeste dagsbefaling.

5.4. Udskrift af kriminalregisteret

Det fremgik af den tidligere dagsbefalings dokumentationsregler i pkt. 2.8 – om end kun indirekte – at politiet skulle foretage en søgning i kriminalregisteret, jf. bestemmelsen om at ”udskrift af kriminalregisteret ... i mindst to år [skal] opbevares i et særskilt ringbind”. Pligten til at indhente udskrift fra Kriminalregisteret fremgår nu direkte af dagsbefalingens pkt. 2.2. Det fremgår også at indhentelsen skal ske ”i forbindelse med, at der træffes beslutning om indsættelse i detentionen”, altså forud for indsættelsen af den pågældende i detentionen.

Det fremgår endelig at udskriften af kriminalregisteret skal hæftes sammen med detentionsblanketten.

Der er (fortsat) ikke i detentionsblanketten en rubrik til angivelse af at en sådan søgning er foretaget (og med hvilket resultat). Jeg kan til orientering oplyse at jeg i forbindelse med min inspektion af detentionen i Nuuk har henstillet til Grønlands Politi at overveje om dette ikke ville være hensigtsmæssigt.

Spørgsmålet er rejst i denne anden inspektionssag, og jeg foretager mig ikke noget i den henseende i anledning af min inspektion af detentionen i Itoqqortoormiit.

Jeg har i kun ét af de 13 tilfælde af anbringelse i detentionen som min undersøgelse omfatter, modtaget en udskrift af kriminalregisteret sammen med de øvrige oplysninger som jeg har bedt om (Ap.nr. 942/09, anbringelsen den 24. juli 2009 af den person som blev anholdt for blufærdighedskrænkelse).

At der tilsyneladende kun i et tilfælde er blevet indhentet udskrift af kriminalregisteret er beklageligt.

Jeg beder politiet i Tasiilaq om nærmere oplysninger om praksis for så vidt angår politiet i Itoqqortoormiits søgning i kriminalregisteret.

5.5. Lægeundersøgelse

Dagsbefalingens regler om fremstilling af berusere for en læge mv. før eventuel anbringelse i detentionen er omtalt ovenfor under pkt. 5.2.2.

Dagsbefalingen stiller for så vidt angår anholdte, tilbageholdte og domfældte kun krav om lægeundersøgelse før anbringelse i detentionen hvis der er oplysninger om at den

pågældende er selvmordstruet – eller hvis dette efter oplysningerne om de personlige forhold ikke kan udelukkes. Det samme gælder hvis der er mistanke om at den pågældende er syg eller er kommet til skade.

Jeg henviser til dagsbefalingens pkt. 3.2 (som der i afsnittene om tilbageholdte og domfældte er henvist til).

I pkt. 3.2 i dagsbefalingen er det endvidere fremhævet at der også skal ske fremstilling for en læge mv. hvis der under anbringelsen er opstået mistanke om at den pågældende er blevet selvmordstruet, syg eller skadet.

Ingen af de 3 anholdte/tilbageholdte blev lægeundersøgt før anbringelsen i detentionen, men der er i materialet heller ikke noget der tyder på at dette har været nødvendigt. Der er f.eks. ikke oplysninger om at nogen af de tre var berusede ved anholdelsen.

Jeg har i det følgende koncentreret mig om (den obligatoriske) lægeundersøgelse mv. i de 10 tilfælde hvor de pågældende er blevet anbragt i detentionen på grund af beruselse.

Det fremgår ved udfyldelse af en lægeerklæring (dagsbefalingens bilag 1) at der har fundet sundhedstilsyn sted i 7 tilfælde ud af 10 tilfælde. Det fremgår endvidere hvornår dette fandt sted (ved angivelse af dato og klokkeslæt), og hvem der forestod sundhedstilsynet.

I 3 af de 7 tilfælde har jeg dog kun modtaget den første side af lægeerklæringen (Ap.nr. 420, 891 og 899/09), og jeg kan således i disse 3 sager ikke se om der har været tale om en egentlig lægeundersøgelse.

Denne fejl kan formentlig tilskrives kopieringen, og jeg foretager mig ikke noget i den anledning på det foreliggende grundlag. Jeg beder dog for en ordens skyld om at få tilsendt de manglende sider i disse 3 sager.

I 4 sager (af de 10) blev den pågældende ikke lægeundersøgt eller undersøgt af en sygeplejerske eller en anden repræsentant for sundhedsvæsenet (Ap.nr. 503, 586, 855 og 990/09 – anbringelser i detentionen henholdsvis den 24. april, 11. maj, 4. juli og 1. august 2009). I ét af de 4 tilfælde er dette forhold anført i detentionsblanketten

(Ap.nr. 990/09) idet detentionsblanketten er forsynet med følgende anmærkning (under afsnittet "Grundlaget for indsættelsen"): "Indsat uden fremvisning til lægen".

Der er i de 4 tilfælde tilsyneladende ikke udfærdiget nogen (særskilt) notits om grunden til den manglende lægeundersøgelse mv., jf. dagsbefalingens pkt. 2.2.

Dette er beklageligt.

Jeg beder politiet i Tasiilaq om nærmere oplysninger om baggrunden for den manglende lægeundersøgelse mv. i disse 4 sager.

Eventuelle skriftlige bemærkninger fra lægen skal ifølge dagsbefalingens pkt. 2.8 opbevares sammen med detentionsblanketten på politistationen i mindst 2 år i et særskilt ringbind. I de 6 sager hvor der fandt lægeundersøgelse sted, foreligger der også en lægeerklæring.

I 2 tilfælde (ud af de 6 sager hvor der fandt lægetilsyn sted) har lægetilsynet med sikkerhed fundet sted forud for indsættelsen i detentionen (Ap.nr. 788 og 899/09). I 2 andre tilfælde har lægetilsynet med sikkerhed fundet sted efter indsættelsen (Ap.nr. 420 og 891/09).

I de 2 sidste tilfælde er der ikke overensstemmelse mellem det tidspunkt for lægetilsyn som er angivet i detentionsblanketten, og det tidspunkt som lægen har angivet i lægeerklæringen (Ap.nr. 423 og 718/09).

I det førstnævnte tilfælde (Ap.nr. 423/09) blev den pågældende anholdt den 4. april 2009, kl. 15.00, og ifølge detentionsblanketten undersøgt af lægen kl. 15.15.

Tidspunktet for indsættelsen i detentionen er i blanketten angivet til kl. 15.10, men da tidspunktet for visitationen er sat til kl. 15.15, lægger jeg umiddelbart til grund at den pågældende blev indsat i detentionen efter kl. 15.15.

Ifølge lægeerklæringen blev den pågældende imidlertid først lægeundersøgt kl. 16.00 (på politistationen). Dette svarer i øvrigt også til det som er anført i detentionsblankettens tilsynsrubrik (et tilsyn ved fremmøde kl. 16.15 med bemærkningen "læge").

Jeg lægger på baggrund af ovenstående oplysninger – og den yderligere oplysning at der kl. 15.15 blev iværksat skærpet tilsyn – til grund at den pågældende blev lægeundersøgt i tidsrummet kl. 16.00-16.15. Jeg lægger således til grund at lægeundersøgelsen fandt sted efter at beruseren var blevet indsat i detentionen.

I det sidstnævnte tilfælde (Ap.nr. 718/09) blev den pågældende (der efter det oplyste var stærkt beruset) ifølge detentionsblanketten (og anholdelsesrapporten) anholdt den 6. juni 2009, kl. 06.55, lægeundersøgt kl. 07.05 og indsat i detentionen kl. 07.20. Af lægeerklæringen fremgår det derimod at lægeundersøgelsen fandt sted kl. 07.30 – på sygehuset.

I tilsynsrubrikkens bemærkningsfelt er det ud for tilsynene kl. 07.20 og 07.50 (der ske te ved fremmøde i detentionen) anført "OK – SOVER". Samtidig er det dog anført at der blev iværksat skærpet tilsyn kl. 07.20 (men ikke hvornår det skærpede tilsyn blev erstattet af et almindeligt tilsyn).

Disse oplysninger kan jeg på ingen måde få til at passe sammen, og jeg beder derfor politiet i Tasiilaq om nærmere oplysninger om denne anbringelse i detentionen på de angivne punkter – og herunder tidspunktet for lægeundersøgelsen.

5.6. Visitation

Ifølge dagsbefalingens pkt. 2.3 skal den anholdte inden anbringelse i detentionen underkastes en visitation under hvilken pågældende fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Ved visitationen skal der foretages en fuldstændig undersøgelse af den anholdte. Der bør så vidt muligt medvirke to polititjenestemænd til undersøgelsen.

Der gælder de samme regler for visitation for alle typer af indsatte.

Jeg henviser til at der i de øvrige kapitler i dagsbefalingen på dette punkt henvises til pkt. 2.3.

Effekter der fratages den pågældende ved visitationen, skal holdes adskilt fra effekter der tilhører andre. Der er i detentionsblanketten en rubrik til brug for den indsatte kvittering når den pågældende ved løsladelsen modtager de effekter som er blevet frataget ham eller hende. Denne rubrik er imidlertid ikke – i modsætning til rubrikken til an-

givelse af om den pågældende blev visiteret og fik frataget genstande og penge mv. – omfattet af dokumentationskravet i pkt. 2.8.

I 3 tilfælde er ingen af rubrikkerne i detentionsblanketten om visitation udfyldt. Det drejer sig om de 3 detentionsblanketter som jeg under pkt. 5.3 ovenfor (om pligten til at føre detentionsblanketter) har fremhævet som de 3 sager der i den henseende adskiller sig i negativ retning fra de øvrige (Ap.nr. 855, 891 og 899/09).

I de 10 øvrige sager er det i alle tilfælde angivet i detentionsblanketten om den pågældende blev frataget penge (i de fleste tilfælde ved et nul). I 7 af de 10 tilfælde er det endvidere angivet om der ved visitationen blev frataget effekter (i 3 af de 7 tilfælde ved at skrive ”ingen”). Heraf følger at det i 3 tilfælde ikke er angivet om der var effekter at fratage den pågældende eller ej, og rubrikken er heller ikke overstreget (således som det i dagsbefalingens pkt. 2.8 er anført skal ske når rubrikken ikke er relevant for den enkelte indsættelse).

I de 4 tilfælde hvor den pågældende blev frataget effekter mv. forud for indsættelsen i detentionen, foreligger der i 2 tilfælde ingen kvittering fra den detentionsanbragte for modtagelse heraf ved løsladelsen (Ap.nr. 450 og 770/09) – heller ikke fra den polititjenestemand som jeg går ud fra har udleveret effekterne ved løsladelsen.

Jeg går dog ud fra at de fratagne effekter er blevet udleveret ved løsladelsen.

I 3 tilfælde hvor der ikke er blevet frataget effekter mv., foreligger der kvitteringer for ”udleverede effekter” fra den indsatte selv eller fra den udleverende polititjenestemand. I et enkelt af disse 3 tilfælde foreligger der kvitteringer fra begge (Ap.nr. 586/09).

Jeg forstår at politiet i disse 3 tilfælde har ønsket at sikre sig dokumentation for rigtigheden af at der ikke var frataget den pågældende effekter mv. (og at der derfor heller ingen effekter var at udlevere ved løsladelsen).

At der i forbindelse med visitationen i så forholdsmæssigt mange sager ikke er forholdt fuldt ud i overensstemmelse med dagsbefalingens regler, er beklageligt. Jeg henviser også til det som jeg har anført ovenfor under pkt. 5.3 om politiet i Ittoqqortoormiits måde at føre detentionsblanketterne på.

Dagsbefalingens pkt. 2.3 indeholder (bl.a.) følgende regler om "videregående" visitation:

"Hvis omstændighederne tilsiger en visitation der kan krænke blufærdigheden, må denne visitation så vidt muligt alene foretages af personer af samme køn som den tilbageholdte. Er det ikke muligt at gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse, foretages foreløbig visitation i overensstemmelse med foranstående. Den berusede undergives herefter et skærpet tilsyn, jf. nedenfor under afsnit 2.6. indtil den videregående visitation har fundet sted."

Blandt de 13 detentionsanbragte som indgår i min undersøgelse, er 1 kvinde (Ap.nr. 420/09; en anbringelse den 4. april 2009 af en kvinde som var svært påvirket af alkohol).

Visitationen blev i denne sag ifølge detentionsblanketten foretaget af "AHA" og "MAD" der sammen havde anholdt den senere detentionsanbragte kvinde.

Jeg beder politiet i Tasiilaq om oplysninger om de pågældende polititjenestemænds køn og om nærmere oplysninger om den pågældende visitation og politiets praksis for visitation i disse tilfælde.

En mandlig detentionsanbragt (Ap.nr. 788/09) blev ifølge oplysningerne i detentionsblanketten bl.a. visiteret af en polititjenestemand med navnet "ÅSE".

Jeg går umiddelbart ud fra at der er tale om initialer og ikke et fornavn.

Jeg beder dog for en ordens skyld politiet i Tasiilaq om oplysning om denne polititjenestemands køn.

Hvis der rent faktisk er tale om en kvindelig polititjenestemand, beder jeg også om nærmere oplysninger om denne visitation.

5.7. Udlevering af sparsomt møblement til ikke-berusere

Som nævnt i pkt. 5.1 ovenfor, opholdt kun én af de 13 personer som indgår i min undersøgelse, sig i længere tid i detentionen (Ap.nr. 450/09). Der er tale om den person som blev anholdt og sigtet for voldtægtsforsøg. Den pågældende kom – som ligeledes

nævnt – til at opholde sig i detentionen fra den 14. april til den 6. juni 2009; altså i ca. 7 uger.

Detentionsblanketten er ikke sammenhæftet med en notits om udlevering af møblement til den detentionsanbragte, og heller ikke detentionsblanketten selv indeholder oplysning om at han har fået et sparsomt møblement udleveret (eller om at dette ikke har været sikkerhedsmæssigt forsvarligt).

Inden jeg eventuelt foretager mig mere, beder jeg politiet i Tasilaq om en udtalelse herom.

5.8. Tilsyn med berusere mv.

Efter dagsbefalingens pkt. 2.6 skal der føres tilsyn med berusere så hyppigt som den indsattes tilstand gør det nødvendigt.

Dagsbefalingen indeholder samtidig nogle minimumsregler for tilsynet med indsatte berusere. For detentionen i Nuuk, som er den eneste døgnbetjente politistation, gælder det at der så vidt muligt skal foretages tilsyn mindst én gang hver halve time.

Tilsynene kan ske ved personligt fremmøde i detentionen (fysisk tilsyn) eller som tekniske tilsyn ved kameraovervågning mv. med overvågningsmonitor på politistationen eller i tilsynsførende polititjenestemænds private bolig. Det tekniske udstyr skal være godkendt af Rigspolitiet til elektronisk overvågning.

Er en detentionsanbragt fysisk tilset to gange, og er der ikke påvist forhold ved den pågældendes tilstand der nødvendiggør at fremtidige tilsyn sker som fysiske tilsyn, kan de efterfølgende tilsyn ske som tekniske tilsyn.

Det fremgår udtrykkeligt af dagsbefalingen at selve detentionsanbringelsen ikke udgør et tilsyn.

Dagsbefalingen indeholder andre – og mindre ressourcekrævende – minimumsregler for ikke-døgnbetjente politidistrikter (med detentioner der er beliggende i samme by som politistationen) og for bygder uden fast polititbetjening.

Det fremgår således af dagsbefalingens pkt. 2.6 at berusere i disse detentioner skal tilses så ofte som hensynet til den enkelte indsattes sikkerhed gør det påkrævet. Dette skal som minimum ske 4 gange i døgnet ved fysisk fremmøde. Der er i dagsbefalin-

gen fastsat tidsrum for hvornår disse 4 fysiske tilsyn skal ligge (morgen, middag, sen eftermiddag og ved sengetid), men dette gælder dog kun "så vidt muligt".

Tidsrummene, der er blevet ændret i november måned 2005 efter det årlige stationsledermøde, er som følger (citatet er et uddrag fra den dagældende dagsbefalings pkt. 2.6):

"Ikke døgnbetjente politidistrikter med detentioner, der er beliggende i samme by som politistationen:

I 5501 **Nanortalik**, 5502 **Qaqortoq**, 5503 **Narsaq**, 5504 **Paamiut**, 5506 **Maniit-sog**, 5507 **Kangerlussuaq**, 5508 **Sisimiut**, 5509 **Aasiaat**, 5510 **Qeqertarsuaq**, 5511 **Qasigiannquit**, 5512 **Ilulissat**, 5513 **Uummannaq**, 5514 **Upernavik**, 5515 **Pituffik (Thule Air Base)**, 5518 **Qaanaaq**, 5516 **Tasiilaq** (Ammassalik) og 5517 **Illoqqortoormiut** (Scorebysund)) skal indsatte som minimum tilses fysisk fire gange i døgnet, nemlig så vidt muligt, i tidsrummet fra kl. 06.00 til kl. 08.00, i tidsrummet fra kl. 11.00 til kl. 13.00 i tidsrummet fra kl. 16.00 til kl. 18.00 og i tidsrummet fra kl. 22.00 til kl. 00.00.

Er en detentionsanbragt fysisk tilset to gange, og er der ikke påvist forhold ved hans tilstand, der nødvendiggør, at fremtidige tilsyn sker som fysiske tilsyn, kan efterfølgende tilsyn i de mellemliggende tidsrum (det vil sige i tidsrummet fra kl. 08.00 til kl. 11.00, i tidsrummet fra kl. 13.00 til kl. 16.00, i tidsrummet fra kl. 18.00 til kl. 22.00 og i tidsrummet fra kl. 00.00 til kl. 06.00) ske via lytte- og overvågningsudstyr, godkendt af rigspolitiet til elektronisk overvågning. Selve detentionsanbringelsen udgør ikke et tilsyn.

Tilsynet via lytte- og overvågningsudstyr skal ske så hyppigt, som den detentionsanbragtes tilstand gør det nødvendigt og **mindst en gang i løbet af hvert af tidsrummene** [min fremhævelse]. Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den indsattes tilstand, skal der straks iværksættes et fysisk tilsyn af ham ved fremmøde i detentionen.

- Områder (bygder) hvor der ikke er noget fast politibetjening:

I **Sydprøven** ..., **Narsarsuaq Lufthavn** ..., **Kangaatsiap** ... og **Kulusuk Lufthavn** ... skal indsatte tilses i samme omfang og på samme måde som indsatte i detentioner beliggende i byer med politistation. Tilsynet foretages af reservebetjente, kommunefogeder eller personer, der af Justitsministeriet er tildelt politimyndighed."

Det følger af reglerne at tilsynet i f.eks. Ittoqqortoormiit først kan føres som teknisk tilsyn når der har været ført tilsyn ved personligt fremmøde i detentionen (mindst) to gange. Dette gælder uanset om disse to fysiske tilsyn har været ført inden for de "obligatoriske" tidsrum eller ej. Det fremgår desuden at tilsynet inden for hvert af de "obligatoriske" tidsrum i mindst ét tilfælde skal føres ved personligt fremmøde i detentionen uanset hvor mange tekniske tilsyn der måtte være foretaget forinden, og uanset i hvilken tilstand den detentionsanbragte nu måtte befinde sig.

Jeg kan til orientering for politiet i Tasiilaq oplyse at jeg i rapporten vedrørende inspektionen den 21. august 2006 af detentionen i Paamiut bl.a. har anført følgende om den nærmere forståelse af retningslinjerne i dagsbefalingens pkt. 2.6, jf. citatet ovenfor:

"Døgnet er i ovenstående retningslinjer delt op i 8 tidsrum, og jeg forstår da også umiddelbart retningslinjerne således at der normalt skal føres tilsyn 8 gange i døgnet: 4 gange ved personligt fremmøde i detentionen og 4 gange ved brug af overvågningsudstyret. Den af mig fremhævede sætning i sidste afsnit af ovenstående citat kan imidlertid også forstås således at der – udover det allerede fastsatte fysiske tilsyn – skal føres mindst et teknisk tilsyn i hvert af de 'obligatoriske' tidsrum hvilket i givet fald ville føre til 12 tilsyn i døgnet. Jeg henviser til at 'tidsrum' i den forbindelse er anvendt uden nogen præcisering. Jeg henviser endvidere til at dette afsnit fremstår som et selvstændigt afsnit.

Inden jeg foretager videre i forhold til politiet i Paamiuts tilsyn i de 9 sager som er omfattet af min undersøgelse, beder jeg om Grønlands Politis bemærkninger til det som jeg har anført ovenfor.

Følgende er et tænkt handlingsforløb:

En beruser indsættes i detentionen i fx Paamiut kl. 00.10 (efter forudgående lægeundersøgelse). Politiet i Paamiut fører fysisk tilsyn med den pågældende kl. 00.30 og 01.00. Herefter tilses den pågældende kl. 07.55 ligeledes ved personligt fremmøde i detentionen. Han løslades kl. 11.00 uden yderligere tilsyn.

I eksemplet går der næsten 7 timer mellem det andet og tredje tilsyn, men dette synes umiddelbart at være i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer uanset at behovet for tilsyn med en beruser alt andet lige må antages at være størst i starten af detentionsanbringelsen.

Eksemplet kunne også strammes yderligere således at der i hele indsættelsesperioden – på 10 timer og 50 minutter – kun føres tilsyn to gange: kl. 05.55 og kl. 07.55 (begge som fysiske tilsyn, jf. det som jeg har anført ovenfor). Også dette tilsyn synes umiddelbart at ligge inden for de fastsatte retningslinjer.

Jeg beder i fortsættelse af mit spørgsmål ovenfor også om Grønlands Politis bemærkninger til det som jeg har anført. Jeg bemærker for fuldstændighedens skyld at ingen af de to varianter af eksemplet er inspireret af det tilsyn som politiet i Paamiut har ført i de sager som er omfattet af min undersøgelse.”

Jeg har med Justitsministeriets udtalelse af 1. oktober 2009 modtaget svar. Ministeriet har henvist til Politimesteren i Grønlands udtalelse af 11. august 2008. Det fremgår af politimesterens udtalelse at pkt. 2.6 skal forstås på den måde at der (som minimum) skal foretages tilsyn med berusere 8 gange i døgnet: Et fysisk tilsyn i hver af de ”obligatoriske” perioder og et tilsyn i hver af de ”mellemliggende” perioder. Politimesteren har endvidere anført at tilsynet i mellemprioderne efter omstændigheder kan være et teknisk tilsyn (hvis der forinden er foretaget to fysiske tilsyn).

Jeg har endnu ikke fulgt op på inspektionen af detentionen i Paamiut.

Politimesteren i Grønland har – ligeledes i forbindelse med opfølgningen på inspektionen af detentionen i Paamiut – meddelt at han i forbindelse med revisionen af dagsbefalingen ville præcisere at de tekniske tilsyn som minimum skal foretages i løbet af hvert af de ”mellemliggende” tidsrum.

Retningslinjerne i dagsbefalingens pkt. 2.6 er ændret i overensstemmelse hermed.

Reglerne i dagsbefalingens pkt. 2.6 om tilsyn med de personer som er indsat i detentionen, forudsætter at politiet har et elektronisk overvågningsudstyr til rådighed som er godkendt af Rigspolitiet.

Jeg går ud fra at overvågningsudstyret i detentionen i Ittoqqortoormiit er godkendt som anført.

Når jeg har gennemgået de svar på ovenstående generelle spørgsmål som jeg har modtaget fra Grønlands Politi, vender jeg tilbage til politiet i Ittoqqortoormiits tilsyn

med de detentionsanbragte i de 13 sager (10 berusere og 3 ikke-berusere) som er omfattet af min undersøgelse.

5.9. Belægning

Det fremgår af anholdelsesprotokollen for 2009 at der ikke har været tilfælde af overbelægning i detentionen i år 2009 – i hvert fald ikke indtil den 29. august 2009.

Under inspektionen fik jeg på forespørgsel oplyst at der ikke er problemer med overbelægning i Ittoqqortoormiit, således som det har været tilfældet med detentionen i Tasiilaq.

Som allerede nævnt gennemså min medarbejder anholdelsesprotokollen for andet halvår af 2008. Dette skete dagen efter at inspektionen havde fundet sted og i forbindelse med at min medarbejder på politistationen hentede det skriftlige materiale om (navnlig) de 13 anbringelser i detentionen som jeg har gennemgået ovenfor.

Blandt de anbragte i detentionen i andet halvår af 2008 var bl.a. 3 anholdte (og senere tilbageholdte) som alle opholdt sig i detentionen i en længere periode. De pågældende var ifølge anholdelsesprotokollen anholdt for henholdsvis forsøg på manddrab, vold og trusler på livet. De opholdt sig i detentionen i følgende perioder:

- 1. august-6. november 2008 (Ap.nr. 30/08)
- 29. august-6. november 2008 (Ap.nr. 35/08) og
- 17. oktober-4. december 2008 (Ap.nr. 1441/08)

Heraf følger at der i perioden fra den 17. oktober til den 6. november 2008 har været overbelægning i detentionen alene med ikke-berusere.

Jeg beder politiet i Ittoqqortoormiit om oplysning om hvordan politiet i praksis har løst problemet med overbelægning i den nævnte periode.

Min medarbejder har ikke i forbindelse med sit gennemsyn af anholdelsesprotokollen noteret at der i den nævnte periode på knap 3 uger var anbragt berusere i detentionen.

Jeg lægger derfor umiddelbart til grund at dette ikke har været tilfældet. For en ordens skyld beder jeg dog politiet om at sende mig en kopi af anholdelsesprotokollen for de sidste seks måneder af 2008.

Jeg beder endvidere politiet om at oplyse om der har været problemer med overbelægning i den tid som er gået siden inspektionen fandt sted.

5.10. Orientering til forældre mv. til unge detentionsanbragte

Efter dagsbefalingens pkt. 2.9 skal politiet altid – uopfordret – underrette forældremyndighedens indehaver/værgen og de sociale myndigheder hvis en ung under 18 år anbringes i detentionen som beruser.

Bestemmelsen i dagsbefalingens pkt. 3.9 (om anbringelse i detentionen af personer der anholdes som sigtet for et strafbart forhold) er ikke helt sammenfaldende hermed idet underretningen af hjemmet i disse tilfælde kun skal ske "så vidt muligt".

Jeg er i min rapport af 3. september 2007 om inspektionen den 20. august 2006 af detentionen i Nuuk gået ud fra at forskellen i formuleringen skyldes at hensynet til den strafferetlige efterforskning efter omstændighederne kan medføre at hjemmet ikke underrettes.

Bilag 2 til den gældende dagsbefaling (af 2. maj 2008, revideret den 30. januar 2009) indeholder i modsætning til den gamle detentionsblanket særskilte rubrikker til brug for angivelse af om forældremyndighedsindehaveren/værgen og de sociale myndigheder er blevet underrettet om at en ung er blevet anbragt i detentionen. Underretningen af de sociale myndigheder og eventuelt forældrene/værgen er endvidere (nu) omfattet af dokumentationskravet i pkt. 2.8.

En af de mandlige detentionsanbragte som er omfattet af min undersøgelse, var på indsættelsestidspunktet kun 16 år (Ap.nr. 770/09; anbringelsen den 17. juni 2009, fødselsdato 050493).

Det fremgår af detentionsblanketten at forældrene ("hjemmet") er blevet underrettet om anholdelsen (og indsættelsen i detentionen).

Derimod synes de sociale myndigheder ikke at være blevet underrettet.

Dette kan muligvis henføres til det forhold at politiet i Ittoqqortoormiit ikke har brugt de nyeste (gældende) detentionsblanketter, jf. pkt. 5.3 ovenfor.

Jeg beder politiet i Tasiilaq om at oplyse om de sociale myndigheder blev underrettet om detentionsanbringelsen og – i benægtende fald – om at oplyse baggrunden herfor.

Jeg beder endvidere politiet om en udtalelse om politiets praksis for underretning i disse tilfælde.

5.11. Løsladelse

Løsladelsestidspunktet er nu direkte omfattet af dokumentationskravet i dagsbefalingen fra 2008, pkt. 2.8 – i modsætning til hvad der gjaldt efter dagsbefalingen fra 2004.

Løsladelsestidspunktet – eller tidspunktet for afgivelse til anstalt eller lignende – fremgår af den dertil hørende rubrik i 10 af de 13 tilfælde. I de 3 tilfælde hvor løsladelsestidspunktet ikke er angivet på s. 1 i detentionsblanketten, fremgår dette dog af tilsyns-rubrikken: Ap.nr. 770/09: "Løsladt 17.30", Ap.nr. 718/09: "Afhørt – løsladt kl. 18.00" og Ap.nr. 450/09: "Overført Nuuk 6/6-09, kl. 10.00" (den sidstnævnte er den tilbageholdte der 14 dage efter anholdelsen modtog dom, jf. pkt. 5.1 ovenfor).

Jeg går ud fra at politiet i Tasiilaq i fremtiden er opmærksom på at løsladelsestidspunktet skal angives i rubrikken på detentionsblankettens første side.

Opfølgning

Jeg beder om at oplysningerne mv. fra politiet i Tasiilaq sendes gennem Politimesteren i Grønland med henblik på at politimesteren kan komme med bemærkninger hertil. Jeg beder endvidere Politimesteren i Grønland om at sende det samlede materiale gennem Justitsministeriet med henblik på at ministeriet kan komme med bemærkninger hertil.

Jeg beder om at Kriminalforsorgen i Grønland sender sine eventuelle bemærkninger gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen, hvis eventuelle bemærkninger jeg tillige udbeder mig. Jeg beder om at direktoratet sender materialet til mig gennem Justitsministeriet.

Underretning

Denne rapport sendes til politiet i Tasiilaq, Politimesteren i Grønland, Kriminalforsorgen i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folketingets Retsudvalg.

Lenart Frandsen
Inspektionschef
